

Celoletna naročnina znaša K 2.—. Posamezne številke po 10 vin.
 Uredništvo: Franc Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 7.

V Ljubljani, dné 27. junija 1908.

Letnik I.

Naš dan.

Le malo nas še loči od 26. julija, ko se zberemo v Škofji Loki. V glavnih obrisih že zdaj lahko podamo spored, o mladeniškem tečaju pa, ki se vrši 27. jul., poročamo v posebnem članku. Nedeljska prireditve se bo vršila po tem redu:

Dopoldne:

1. Ob $\frac{3}{4}$ 8. zjutraj se zbero vsi došli telovadni odseki pred kolodvorom v Škofji Loki, odkoder odkorakajo v sprevedu v mesto. Vsak telovadni odsek nastopi kot četa sam-zase in so vsi člani pri svojem odseku. Nastopi Zvezm trobentaški zbor. Druga društva slede telovadcem »Zveze«.

2. Pozdrav pred mestom.

3. Ob $\frac{1}{2}$ 10. uri sv. maša na prostem.

4. Zborovanje »Slovenske krščansko-socialne zveze« (občni zbor) v društvenem domu.

a) Pozdravni in otvoritveni govor. (Dr. Krek.)

b) Poročilo »Zveze telovadnih odsekov«.

c) Poročila ostalih »Zvez« (kranjska, vipavska, štajerska, koroška, goriška, tržaška.)

5. Skupno kosilo.

Popoldne.

6. Ob 1. uri skušnja.

7. Ob $\frac{1}{2}$ 4. javna telovadba »Zveze telovadnih odsekov« na prostem. Nastopijo vsi telovadci »Zveze«.

8. Veselica (pri Balantu. Svira godba.)

Podrobnosti določa »Z. T. O.« in sproti poroča telovadnim odsekom potom okrožnic. Kar se tiče tehniško-telovadske strani prireditve, je treba, da se skliče v Škofji Loki 12. julija Zvezni vaditeljski zbor k seji.

Za dopoldansko zborovanje smo, kakor je iz sporeda razvidno, tako ukrenili, da bodi občni

zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze«. To je zelo umestno in nuja veliko ugodnosti. Zbralo se bo na ta način še veliko več ljudstva kot sicer in vse »Zveze« se bodo še bolj vnele za telovadbo. Poročilo »Zveze telovadnih odsekov« bo na prvem mestu. Vse bo merilo na to, da se telovadska misel razširi po vsem Slovenskem.

V prihodnji številki »Mladosti« bomo objavili še druge podrobnosti. Dotlej se — mladeniči in telovadci — vsi marljivo pripravljajte, da bo dan 26. julija res naš dan, časten za nas, drugim pa v vzpodbudo! To bodo naše orožne vaje, vaje za celo življenje! Dejstvo, da bomo vsi, kar nas je, prišli skupaj, je neizmernega pomena za našo organizacijo. Prvič se bo okrepila nazunaj, kajti skoro preračunati se da, da bodo kmalu po Škofji Loki naši telovadni odseki šteli še enkrat toliko članov kot dozdaj. Povečali se bodo dosedanji odseki, ustanovili novi. To vse bo seveda vplivalo tudi na ostala društva, da se poživi in pospeši njihovo delovanje. Poleg zunanje moči pa bomo pridobili tudi na notranji sili. Še tesnejša vez bratske ljubezni nas bo združevala, še vzornejša bo naša disciplina, veliko večja vztrajnost, ki nam je potrebna, da zanesemo našo misel v vsak kotiček slovenske zemlje in preženemo zle duhove brezverstva, sovraštva in nazadnjaštva, kjerkoli jih najdemo!

Mladeniški tečaj.

V zvezi z javno telovadbo, ki se bo vršila 26. julija, se vrši naslednji dan — 27. — poučni mladeniški tečaj. Spored bo sledeči:

Dopoldne.

I. Izlet v Crngrob ob ½6. uri zjutraj, kjer bo sveta maša. Povratek v Škofjo Loko.

II. Mladeniški tečaj.

1. Od pol 8. do pol 9. ure: Mladeniška in dekliška organizacija. (Dr. Krek.)

2. Od pol 9. do pol 10. ure: Socializem. (Dr. A. Ušeničnik.)

Od pol 10. do 10. ure: Odmor.

3. Od 10. do 11. ure: Telovadba. (A. Jelčnik.)

4. Od 11. do 12. ure: Kako mi — kako nasprotniki. (Dolenc, phil., član »Danice«.)

Popoldne.

5. Od 2. do 3. ure: Tajništva v S. K. S. Z. in »Mladost«. (J. Podlesnik.)

6. Od 3. do 4. ure: Apologetika. 1. del: Kristus in njegovo delo. (F. Terseglav.)

Od 4. do pol 5. ure: Odmor.

7. Od pol 5. do pol 6. ure: Apologetika. 2. del: Cerkev in njeni nasprotniki. (F. Terseglav.)

III. Sklepni govor. (Dr. Krek.)

Tvarina je bogata — izbire mnogo. Vmesni odmori morajo zadovoljiti tudi tistega, ki misli, da bo preveč. Stvar je ta: mladeniški tečaj bi moral vsaj dva dni trajati, toda morali smo se ozirati na udeležence posebno iz obmejnih krajev, ki si tudi en sam dan težko odtrgajo. Predavatelji bodo poskrbeli, da bodo podali samo to, kar je potrebno za uporabo v življenju, oziroma načela, ki jih mora mladenič in voditelj društev imeti vedno pred očmi, ako hoče v svojem kraju in delokrogu izpeljati močno in trajno organizacijo.

Na čelo tečaju smo postavili razpravo o mladeniški in dekliški organizaciji. To je tudi edino pravo.

Pomislimo, da je organizacija začetek in konec vsemu našemu delu. Semtertja (so jako redki sicer) se sliši tožba: Premalo odgovarjate na nasprotne liste, sproti jih ne pobijate, treba bi bilo kaj več v obrambo posameznih verskih resnic itd. itd. Na to je naš odgovor tale: Izkušnja je pokazala, da rodi največ uspehov organizacija. Dobro vemo, da so po nekaterih krajih, zlasti po Primorskem, zelo razširjeni protiverski listi. Sicer jih tudi pri nas ne manjka. Najbolj se delo takih nasprotnikov ubije ali vsaj zelo omeji z društvi. »Mladost« pri naša iz strokovnjaškega peresa vedno versko-obrambene članke, ki so med seboj v tesni zvezi in mladeniča o vsem informirajo, kar mora v vsakdanjem življenju vedeti. Da bi sproti odgovarjali na vse mogoče abotnosti in čenče, ki se prodajajo po nasprotnih listih, res ni mogoče. Kadar se bo »Mladost« povečala, se bo lahko vsem ustreglo, sicer pa bomo šli najprej že ubrano pot. V prvi vrsti bomo delali na to, da se vsepovsodi osnujejo društva in telovadni odseki. Od enega društva si več obetamo kot

od sto člankov. Verujte — kdor vedno prebira protiverske liste, tega z nobenim člankom in z nobenim dokazovanjem ne bomo več pridobili zase. Nasprotno pa nasprotniki ne dobe v svoje roke več nikogar, ki se je vživel v naša društva in res živi društveno življenje. V taka društva pa je lahko dobiti mlade ljudi, ki so v verskih dvomih, vsaj lažje, kot izpreobračati jih potom papirja. Premalo se danes računa na to, da umski dokazi zelo malo opravijo pri ljudeh, kojih srce razjedajo dvomi o vsem, kar je. Zato je prvo organizacija. Kaj bi tožili, da se razširjajo že po deželi različne knjižure in brošure! Katoliškega časopisja je tudi že dosti, še več kot nasprotnega in dobro opravlja svoje delo tudi v tem, da izobražuje in pojasnjuje ljudstvu temeljne pojme. Eno samo društvo ustanovite — pa je 100 socialnodemokratskih brošur zastoj spisanih in stiskanih!

Na programu mladeniškega tečaja je na to socialno vprašanje. Kako važno je danes za mladeniča, da ima vsaj temeljne pojme o tem, kako je nastal liberalizem, kako se je razširjal, kaj uči, kako propada. Ali ni neobhodno potrebno, da vemo, kam stremi socialna demokracija in v katerem oziru je z njo v nasprotju krščanska demokracija? Nič manjšega pomena ni telovadba, ki je tista privlačna sila, tisto osrednje gibalno, okoli katerega se zbirajo mlade moči. Vrh tega pa je telovadba tako velikega vzgojevalnega pomena, da ji enakega nadomestila skoro ni najti. Telovadnica, ako je prav urejena in pod pravim vodstvom, je mati značajev. »Kako mi — kako nasprotniki,« to je tudi na programu naše prireditve. Treba, da vemo, kako nasprotniki delajo. Potem bomo lažje njihovo delo zavirali, kjerkoli bomo mogli. Dobro je, da se nasprotniki organizirajo, zmaga je odvisna od tega, kako se kdo organizuje. Podrobnosti o organizacijskem delu bo podalo predavanje o tajništvih v S. K. S. Z. Tvarina je zelo hvaležna in za udeležence kurza velike praktične vrednosti. Dober predsednik je za društvo, kar je razum za človeka: on vse vođi, vse premisli, vse ukrepa. Tajnik pa je srce društva: on daje društvu pravo življenje, ker, kar predsednik zamisli, takoj in točno izvede, drega, vzdržuje zvezo z drugimi društvi, poroča itd. Obširen prostor smo odkazali apologetiki (nauku o obrambi vere). Po pravici! Krščanski mladenič mora vedeti, kako naj brani svojo vero pred napadi nasprotnikov! Nasprotniki pišejo po knjižurah in zabavljajo pri omizjih, naš mladenič pa bo nastopil v svojem društvu ter lahko tam predaval in poučeval tovariše, kako naj odgovarjajo sovražnikom križa. Verska izobrazba je prva izobrazba!

Tako, mladeniči! Dobro ste dozdej delali — kdo se ne veseli, ako bere vaša navdušena in vesela poročila v »Mladosti«, brez črnogledstva, brez jokavosti? — v Škofji Loki pa, o tem smo trdno prepričani, se bo položil trdni temelj za nadaljno izobraževalno in tehniško-

telovadsko delo, tako da nikdar, tudi v najhujših viharjih ne boste omagali! Nasprotno sile — to si morate dobro zapomniti — so le zato tu, da mi svoje podvojimo, potrojimo!

Luč iz večnosti.

Kaj daje človeškemu življenju resnično vrednost in lepoto?

Salomon je dejal v svojem srcu: Pojdem in se bom vdal sladnostim in bom vžival dobrote. In započel je velika dela: zidal je palače in zasadil vinograde. Zasadil je vrtove in sadovnike in jih obsadil z mnogoterimi drevesi, in napravil je vodnjake, da bi močil log zelenih dreves; posestvoval je hlapce in dekle in je imel veliko družino, tudi govedo in velike črede ovac, več kakor vsi, ki so bili pred njim v Jeruzalemu. Nabral si je srebra in zlata in imetja kraljev in dežel; zbral si je pevce in pevke in napravil veselice človeških otrok, mnogotere igre na strunah . . . In ničesar, kar so poželele oči, jim ni odrekal; in svojemu srcu ni branil, da bi ne vživalo vseh sladnosti in se razveseljevalo nad rečmi, ki si jih je napravil . . . A ko je vse vžil, kar more nuditi človeško življenje na zemlji, je začutil strašno praznoto srca in prevaran je zaklical: »Ničemurnost, ničemurnost in vse je nečimurnost!« (Pridig. 1. 2.) Vse je ničevo! to je zadnja beseda pozemske modrosti sredi moči in slave, bogastva in vživanja.

Umiral pa je v revni Porciunkuli v Umbriji Frančišek Asiški. Pustil je vse: očetne dedščine in vse imetje, vse svetno vživanje in vse svetne upe. A ko je umiral, mu je rajska radost polnila srce in pozdravljala je solnce in luno in zvezdice, gozde in livade, tice in cvetice, vse božje stvari kot brate in sestre — umiral je ubog, a s popolnim bogastvom v srcu . . .

Kaj daje človeškemu življenju vrednost in resnično lepoto? Vrednost, ki je ni vedno v bogastvu, a ki je lahko v uboštvi, ki je ni v vživanju, a je lahko v pomanjkanju?

Modrost brez Boga na to ne more odgovoriti. A v luči, ki vanjo sije Luč od zgoraj, je odgovor jasen.

Človeški um hrepeni po resnici, človeško srce hrepeni po sreči, človeška duša pa se zaveda, da je le tam, kjer je popolna resnica, tudi popolna sreča, in da tja kliče tista glasnica, ki ji pravimo *v e s t*, in da tja vodi tista vodnica, ki ji pravimo *d o l ž n o s t*.

V posmrtnosti, v življenju po smrti je naš cilj, tam sije popolno spoznanje resnice, tam se bo v večni radosti umirilo nemirno hrepenenje srca — vsem onim, ki jim je vest glasnica in dolžnost vodnica! Zato je ničevo vse, kar ne vodi k večnemu cilju; zato je v ponižanju in uboštvi srečno, bogato in lepo življenje, ki hrepeni le po cilju. Izpolnjevanje dolžnosti daje resnično vrednost in lepoto človeškemu življenju!

Poglejte v svet! Glejte bogataša. V prekrasni palači prebiva, k bogato obloženi mizi sede, pije iz zlatih čaš. Če ne izpolnjuje dolžnosti, če ne sluša vesti, ni vredno, da živi. Minul bo dan, nagnil se bo večer — in reči bo moral: Vse je ničevo! A glejte v bolnici preprosto sestro usmiljenko. Uboga je; v nje laseh ni nakita, na nje stezah ni cvetja, v nje celici ni zlata. Bolnikom streže noč in dan; ob bolnikih sama hira in umira. A ko se nagne življenja večer in se ji zapre oko, svetnjak postoji ob rakvi in pravi: Prečudna požrtvovalnost! Tisti pa, ki mu sije Luč od zgoraj v dušo, pravi: Ah, lepo življenje, vredno, da se živi!

Pa pravijo bedaki, ki se jim hoče le vživanja brez dolžnosti, brez žrtev: »Morda pa ni posmrtnega življenja.« Bedaki! Ali ne vidijo, da jim vsa narava očita laž! Povsod v naravi vladajo zakoni in po teh zakonih se ravna vesoljstvo: odtod red, soglasje, lepota! V naravi ni laži. Kamor kaže zakon, tam je cilj. A sedaj pogledajte v človeško srce, v človeško dušo! Kam kaže zakon? Kam kaže neprestano hrepenenje? Nikjer na zemlji ne najdete cilja, nikjer ni cilja v tem življenju — kjer je vse ničevo — cilj more biti le onstran, cilj more biti le v posmrtnem življenju. Če posmrtnega življenja ni, tedaj je položila narava nam v dušo veliko laž! Lagala bi narava, lagalo bi srce, lagala bi duša, lagalo bi vse človeško bitje, lagalo bi vse človeško hrepenenje. Zakaj kazalo bi človeku cilj, gnalo bi človeka vse dni za ciljem, a cilja ne bi bilo nikjer! Če je to laž, potem je vse laž. Potem naj cvetica ne dviga glavnice proti solncu, saj solnca ni, in tička naj ne posluša vabečega glasu družice, saj družice ni, in človeško srce naj ne hrepeni, saj sreče ni. Potem je res edina modrost: ne roditi se, če si pa nesrečnež rojen, končati se. Čemu življenje in hrepenenje brez cilja, brez namena, čemu ta laž?

Ali ste že premišljali kdaj, kaj je vest in kaj je dolžnost? Ali smete n. pr. obreči bližnjega? Vest vam pravi, da ne. Ali ga smete vsaj obreči, da vam to koristi? Ne! Ali ga smete obreči, da s tem rešite sebe? Ne! Kaj pa, če vam grozi smrt? Tedaj rajši smrt! Torej življenje moramo žrtvovati za dolžnost? Življenje! Kaj pa imamo od tega? Nič, če po smrti ni nič! Če po smrti ni nič, ste dali vse za dolžnost! Ali ni to norost? Če po smrti ni nič, je to norost! Če po smrti ni nič, je najresnobnejši, naj-svečanejši ukaz v človeški duši norost! Človeka bi od živali ločila norost! Ali ni to najgloblje nasprotje? Če pa je po smrti višje in popolnejše življenje, tedaj je vse umljivo. Tedaj dolžnost zahteva le to, da je pozemsko življenje v službi višjega in popolnejšega onstranskega življenja. Tedaj časi dolžnost zahteva celo žrtev pozemskega življenja, a za to da najlepše življenje, ki je zares življenje, vredno življenja!

Če je na svetu v naravi kaj resnice, tedaj je posmrtno življenje ena prvih resnic! In če ni

vse norost, je vera v posmrtno življenje prava modrost!

In zares!

Kaj pa hrepeni v vas, kaj hoče, kaj misli, kaj se upira težavam, kaj zmaguje nad telesom? Kdo pa je to, ki pravi: jaz? jaz vem, jaz sem bil, jaz sem? Vse se menja, jaz pa vstajam v vseh izpremembah jaz! Kaj pa je ta, ki ima pristo voljo, da noče, če noče, pa naj gre tudi za življenje? Snov nič ne ve; snovno telo še nisem jaz; snov nima proste volje. To je duh, duša. Vsi narodi vseh časov so imeli zavest, da je v človeku nekaj, kar ne umrje in s telesom ne strohni, kar živi v posmrtnosti. In ni čuda, da so imeli to zavest, saj ni mogoče zadušiti in zaglušiti tega glasu, ki govori v notranjosti: Več si, o človek, kakor žival! Ustvarjen si za večnost! Zato pa živi za večnost!

Nit odzgoraj.

Danski spisal J. Jörgensen.*)

Bilo je lepo septembrsko jutro. Iz vseh travnikov je odsevala rosa in po zraku so plule svilnate pajčevinske niti. Oddaleč so prihajale, daleč stran so hitele.

Ena teh niti se je zaplela v vrh drevesa in zrakovpovec, mali rmeno- in črnolisasti pajk je zapustil lahni traček ter se spustil na trdno listje. Ta kraj pa mu ni ugajal in hitro se je odločil, da sprede novo nitko, po kateri se je potem spustil do velikega trnjevega grma. Tu je našel brstečih vej zadosti, da med njimi sprede mrežo. Pajk se je lotil dela in napravil vse tako, da je zgornji kot mreže držala nit odzgoraj, po kateri je bil prišel iz drevesovega vrha.

Izpredel je veliko, lepo mrežo. Posebno zanimiva je bila zato, ker se je zdelo, kakor da bi samaodsebe visela v zraku, ker ni bilo moč zapaziti, kako je od zgoraj pripeta na vrhnjo nit. Kajti zelo dobre oči mora imeti, kdor hoče zaslediti tako mali, fini pajčevinski traček.

Dnevi so prišli, dnevi odšli. Lov na muhe že ni bil več bogvekaj obilen in pajk je moral svojo mrežo povečati, da bi mogel več vjeti. Vsled niti odzgoraj, ki je vso pajčevino držala, se je to izborno posrečilo. Pajk je razpredel svojo mrežo vedno višje in višje in vedno širše in širše na vse strani. Mreža je bila razpeta po celi širjavi grma in kadar so v mokrih oktobrskih jutrih na njej visele blesketajoče se kapljice, je bila videti kakor z biseri pretkan pajčolan.

* Ta krasna črtica slovitega danskega pisatelja zasluži, da jo priobčimo na tem mestu, zlasti, ker se tako lepo poda k članku »Luč iz večnosti«. Pajku, ki je zgradil svojo mrežo na niti odzgoraj, pa potem nit pretrgal, je podoben tisti človek, ki je izgubil vero v Boga, v posmrtnost in večnost. On se ne ozira več navzgor, ne zajema moči odzgoraj, zato pa propade vse njegovo delo in njegovo življenje nima več nobene vrednosti.

Pajk je bil ponosen na svoje delo. Ni bil več mali pajček odnekdaj, ki je po nitki priplul iz zraka, takorekoč brez cvenka v svojem žepu — zdaj je bil velik, debel in gosposki pajk in je imel največjo mrežo v vsem grmičevju.

Nekega jutra se je zbudil nenavadno slabe volje. Po noči je nekoliko zmrzoval in tudi zdaj še ni bilo čutiti nobenega solnčnega žarka, muha pa tudi nobena ni brnela po zraku. Lačen in brez dela je čepel pajk cel dolgi, pusti jesenski dan.

Da bi si pregnal dolgčas, je jel ogledovati mrežo, če ni morda kje treba kaj popraviti. Poskušal je vse niti, da preišče, ali so še dobro pritrjene. Dasi je našel vse v redu, je vendarle ostal neizrečeno pust in siten.

Zdaj pa na skrajnem robu pajčevine zadene na nit, ki se mu je zazdela kar naenkrat silno neznana. Vse druge niti so šle sem ali tja — pajk je poznal vse vejice, na katerih so bile pritrjene. Ta čudna nit pa ni šla n i k a m o r, to se pravi, stremela je tja v zrak.

Pajk se je postavil na zadnje noge in je z vsemi svojimi očmi, katerih ima toliko, gledal navzgor. Vendar ni mogel videti, kam je nit tekla. Zdelo se mu je, kakor da bi se raztezala tja notri v oblake.

Pajk se je čimdalje bolj togotil, čimdalje je sedel in zijal v zrak. Ni se spomnil, da je na ravnem traku on sam nekega lepega septembrskega dne prilezel doli. Tudi se ni več spomnil, kako koristna mu je bila ta nit, ko je spredel svojo mrežo in jo razširil.

Pajk je na vse to pozabil — videl je le, da je tu mohl neumni, nepotrební trak, ki nikamor ni bil pritrjen, kakor bi se po pameti spodobilo, temveč se je izgubljal v prazni zrak . . .

»Stran s teboj,« je dejal pajk, in vgriznil v nit, da se je pretrgala.

V tem trenutku je odnehala mreža — s toliko umetnostjo zgrajeno delo se je razdrlo — in ko se je pajk zopet zavedel, je ležal med pesi trnjevega grma, mrežo ovito okoli glave kakor malo, mokro cunjó. V enem samem trenutku je uničil vso lepo zgradbo — ker ni razumel, kolikega pomena je bila n i t o d z g o r a j.

Redovne vaje med korakanjem.

(Dalje.)

Štiristop.

Kako se tvori štiristop? Telovadce, ki stoje v dvo-redu, se odšteje v četvorice, in sicer tako: Prva člana (največja) se pustita kot krajnika, in sta, če stojita na desnem krilu, leva. Nato se prične šele pravo odštevanje v štiristope. Načelnik odšteje tako, da razdeli — dajoč dotična znamenja tudi z rokama — desno dvojico in levo dvojico v prvi štiristop, naslednjo desno in levo dvojico v drugi štiristop itd. Pri vsaki dvojici telovadcev ki tvorita v dvoredu dvočlenski zastop, mora načelnik določeno naglašati ali desna, ali leva. Ko je vse odšteto, se poveljuje: »V štiristop desno (levo) vbok!«

Predno pa morejo telovadci delati štiristope, morajo natančno paziti na sledeče. V vsakem štiristopu sta dva desna in dva leva telovadca. Prva desna in leva spa-

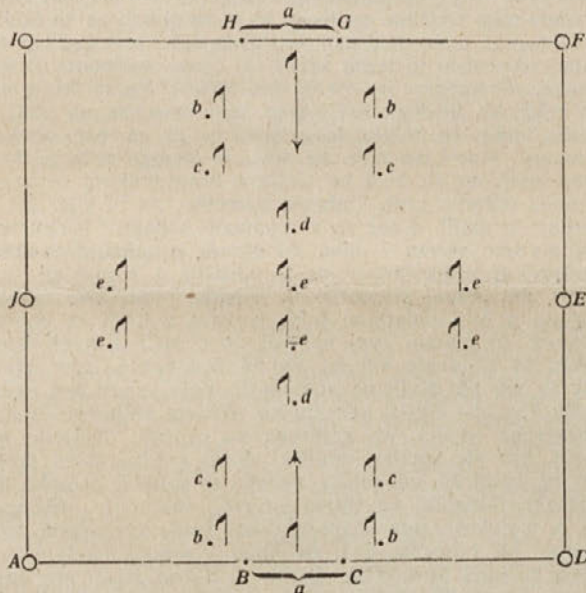
data zopet čkupa. Istotako je v vsakem štiristopu. Sedaj ko vsak telovadec natančno ve ali je desni ali levi, je treba paziti še na povelje, če se glasi v desno ali levo. Če se glasi povelje na primer v desno, se vsi desni telovadci obrnejo za pol obrata v desno na mestu. Levi telovadci se ravno tako obrnejo za pol obrata v desno, toda svoje zanožne leve noge ne prinože k desni nogi, kakor napravijo to desni telovadci, ampak jo prenesejo v levo naprej, da stoje zopet na levi strani svojih desnih sosedov. Torej napravijo v takem slučaju odkorak v levo naprej.

Nasprotno pa, če se poveljuje v levo, se levi telovadci obračajo na mestu, desni pa napravijo odkorak v desno naprej, da stoje kot preje na desni strani svojih levih sosedov. (Krajniki se morajo na isti način ravnati po povelju in paziti, če so desni ali levi.)

Iz štiristopa pridejo telovadci v dvored na povelje: »V dvored levo (desno) s čelom!« in sicer po istih pravilih, kakor pri tvorjenju štiristopa. Če se poveljuje v desno, se desni obračajo v desno na mestu, levi pa delajo odkorak v levo naprej. Če se pa glasi povelje v levo, se levi obračajo na mestu, desni pa delajo odkorak v desno naprej. (Dalje.)

Igra z žogo (Football).

Glavna pravila.

- a* in *a* se imenujeta golnika (ali golmoža)
- b* in *b* " " branilca
- c* in *c* " " skrajna napadalca
- d* in *d* " " krilca
- e* in *e* so srednji.

Sicer se igralce lahko tudi drugače razpostavi n. pr. da so na vsaki strani trije branilci, ali da sta srednja samo dva i. t. d. Toda ta razporedba je najnavadnejša in najpripravnejša.

Srednji morajo biti najbolj izurjeni igralci, ker imajo največ opravila.

Smoter in cilj igre je spraviti žogo skozi nasprotnikov gol. V začetku drži žogo srednji in jo vrže proti nasprotnemu голу. Sedaj nastopi naloga branilcev, da odbijejo žogo od gola nazaj. Ako žoga uide branilcema, mora pač gledati golnik, da mu ne uide; on jo sme tudi z roko odbiti.

Skrajna napadalca morata izkušati, kako izviti žogo branilcema in jo poriniti skozi gol. Ako skoči žoga med točkama *AB* ali *CD* ali *DF* (izvzemši gol) iz igrišča, naznanil rabsodnik z piščalko „aut“, nakar se meče žoga od mejne črte proti sredi, ali kakor se zmenijo, in se nadaljuje igra.

„Aut“ se napove tudi takoj, ako se žoga le količkaj dotakne roke.

Korak za korakom.

Št. Vid nad Ljubljano.

Od marca sem, telovadimo po sledečem redu: V sredo in petek je telovadba članov, katerih povprečni obisk na en večer je 28. Ob ponedeljkih imamo redne seje in potem telovadbo sedmih vaditeljev. V nedeljo popoldne pa telovadi naraščaj, ki ga obiskuje 30 dečkov. Ob sobotah je odsekova pevska skušnja, kjer se vadi 20 začetnikov. Tudi tamburaški zbor, ki ima ob nedeljah dopoludne svoje vaje, smo premladili z naraščajem in upamo, da bo pod skrbnim vodstvom brata Razbergerja napredoval čim dalje lepše. Vseh članov šteje odsek 82. Od teh je 46 telovadcev, drugi so podporni člani, pevci in tamburaši. Prejšno nedeljo smo otvorili kegljišče v veliko veselje naših fantov. A tudi tukaj mora vladati red. V ta namen imamo poslovnik, ki dovoljuje: 1. samo članom kegljanje; 2. vsak mora položiti pri začetku nove partije dva vinarja v društveno blagajno; 3. Igrati sme pri eni partiji največ 10 oseb za ceno en vinar keglj. Razume se, da ne pridemo vsi na vrsto. Zato se pa vrstimo. Reditelji, ki ga izvolimo pri seji, skrbijo za red in poroča o njem predsedniku.—Procesije ob Telovem se je udeležilo 56 članov, ki so z lepim vedenjem napravili najboljši vtis. Gotovo je, da lepega nastopa nismo bili veseli samo mi in naši starši, ampak tudi Bog. Samo »Sokolu« ta reč ni bila po volji. Ko smo prikorakali pred vižmarsko kapelico, smo čuli med dvema ta-le zanimiv pogovor: »Poglej jih, čukov, Jože, kaj jih je, kje so se neki vzeli?« — »Ja, Miha, veš teh je veliko, ker imajo veselje do telovadbe. Mi smo pa to napako napravili, da smo zapisali 28 ljubljanskih »čokolov«. A zdaj, ko je treba telovaditi in plačati članarino, pa se nas še samo pet drži.« — »Zakaj?« Smo vsaj lahko pisali po »Narodu«, da nas je 40. Saj odbor je tudi večji, kot pa število domačih članov, a kdor vidi, da je 14 odbornikov, gotovo si bo mislil: »Bog vé, koliko je šele članov.« — »Je že res, ampak ljudje bodo izvedeli. Lej, kako so se nam zadnjič smejali, ko je Šetina v »Slovenču« izjavil, da smo ga brez njegove vednosti izvolili v odbor. Koj potem je pristopil v odsek.« — »Veš kaj Miha, napravimo še enkrat ustanovni šhod in pokličimo Brceta; duhovnom ljudje še največ verjamejo. Jaz sem mu zadnjič zelo ploskal, ko je govoril v Dravljah o krščanski ljubezni; gotovo se bo usmilil tudi nas.« — »Velja, samo ostati mora vse tajno!« — Tako nekako sta modrovala in mi, ki vemo, da »Sokol« zelo dobro vpliva na odsek, smo veseli, da ne bo še sedaj ob kresu zmrznil.

Straže ob Adriji.

Naš dopisnik iz Sv. Ivana pri Trstu nam poroča: In zopet je bil 14. junija dan, ki bo z zlatimi črkami zapisan v zgodovini našega tako delavnega »Krščansko-socialnega izobraževalnega društva«. Vršila se je namreč veselica, ki se bo zopet morala ponavljati. Fantje zaslužijo največjo hvalo, ker so svoje vloge izborno rešili.

Kaj pa naši slavni liberalci? Vsak smrkolin vé povedati, kako temno in hudo da je bilo v srednjem veku, ko so vladali »farji«. Takrat, pravijo, ni bilo med ljudstvom prav nobene izobrazbe. Ko so pa liberalci zagledali luč belega dneva, takrat je izobrazbe prišlo med ljudi kar na koše. Glej ga šmenta! V sv. Ivan je prišla misel za ljudsko izobrazbo — bodimo pravični — od duhovniške strani, fantje smo se je z vso vnemo lotili in dal Bog, da bi jo tudi zanaprej lahko sami tudi vodili. Pri liberalcih v Sv. Ivanu pa, dasi se svetijo od same luči izobrazbe, niso vstanu ustanoviti društva, kojega člani bi v igrah sami nastopali.

Marčičesa se na ta način naučimo — pravilnega izgovaranja, lepega jezika in vedenja itd. Naši nasprotniki sicer tudi prirejajo veselice, kjer domači pevci zapoje, toda igrati morajo gospodje — iz Trsta. Res, da nastopajo nekateri šentivanski fantje, toda so sinovi uradnikov, bogatinov itd. Sinu mizarja ali hčerke perice ne najdeš v njihovi sredi. Zakaj? Ker so liberalci sovražniki ljudske prosvete.

Isti dan — 14. junija — nam je po veselici predaval Franc Teršeglav iz Ljubljane. Natančno nam je razložil, kaj pomeni liberalizem, kako je nastal, kako se razvijal, kakšno vlogo igra dandanes v boju proti krščanskodemokratskim načelom. Spoznali smo, da so nam taka predavanja potrebna in zato nestrpnost čakamo velike škofje-loške prireditve, kjer bo vsaj eden izmed nas se lahko udeležil tudi poučnega mladeniškega tečaja. Zdravi!

* * *

Iz Škednja pri Trstu se nam piše: 28. t. m. — to nedeljo — se ustanovi v Slovenskem krščanskem izobraževalnem društvu v Škednju čitalnica. Naše primorsko ljudstvo premalo bere. Treba ga na to navaditi. Kar se novoustanovljenega društva v Škednju tiče, se pravzaprav sme imenovati mladeniško, ker so večinoma mladeniči njega člani. Nas je že 46, dasi so nam nasprotniki, pristaši »Svobodne Misli« in »Edinosti« očitali, da bomo kmalu umrli. Pa smo še vedno živi in čimdalje bolj se gibljemo! 28. t. m. pride k nam predavat Franc Teršeglav iz Ljubljane. Dobrodošel med nami! »Mladost« radi prebiramo. Da bi se le še bolj razširila!

Resno in zabavno iz Gorenjske.

Iz Radovljice.

V našem odseku gre dobro naprej. Igro »Telegram« uprizorimo 28. t. m. — K naboru je šlo pet bratov, izmed teh so vzeli k vojakom br. načelnika A. Potočnika, br. A. Pavlina in br. J. Krajška. Lep dar cesarju za jubilej!

Naše poročilo pa ne bi bilo popolno, ako ne bi omenili javne telovadbe radovljiških in kranjskih sokolov, ki se je vršila v nedeljo, dne 14. t. m. v Dobravi pri Kropi. Bilo jih je petnajst v uniformi in nekaj brez njih. Takoj na kolodvoru so inteligentni sokoli pokazali, kaj znajo, ko so se na povelje obrnili eni na desno, drugi na levo.

Ampak kaj sokoli! Najbolj se je postavil neki visoki gospod, ki ni samo doktor, temveč ima še drugih časti in naslovov nešteto vrsto in predstavlja seveda vrhunec inteligence. Se razume, da je tudi sokol. No, ta imenitni razumnik je na kolodvoru izzival nekaj naših mirnih fantov s »čukarijo«. Ko ga je nekdo nato vprašal: »Kaj ste rekli?«, je v zadregi odgovoril: »Nič!« Nekdo drugi mu je dejal: »Tu ni treba štenkati!« Nato pa je naš napredni in veleomikani gospod dejal: »Kadar bom jaz hotel! Tiho! Ali hočeš eno za zobe?« To je res tako fino in omikano, da se nam kar pero ustavi od občudovanja . . .

Kakor čujemo, se bo dotičnemu gospodu javno povrnilo, kar mu gre, z navrhano mero.

Javna telovadba na Dobravi je, kakor čujemo, še precej dobro izpadla. Stare ženske iz Dobrave so namreč pripovedovale, kako je neki sokol iz bradlje padel in še dolgo potem jamral. Dobravške ženske so, videc te junake, dejale: »Fejst fanti so to, lepo se jim podajo rdeče srstice; samo vere nimajo, ker so framasonski.« — Smrdokavre se bahajo, da naš odsek ne bo vztrajal, češ, so sami pomočniki in učenci, katere mojster lahko spodi, kadar hoče. No — smrdokavre imajo načelnika, ki je tudi pomočnik.

H koncu omenimo, da je starosta radovljiškega narodnega čokola še vedno gospod dr. Vilfan, ki nemško dopisuje koroškimi sodiščem. Na zdar!

Koga se varujmo?

Iz Celja.

V drugi številki »Mladosti« je stalo: Največji sovražnik ljudstva je brezverski učitelj. Pa ne samo brezverski učitelj, še nekdo drug je velik sovražnik ljudstva. To je brezverski študent. »Ce imate vse druge gimnazije na svoji strani, Celja ne bodete imeli,« tako je dejal neki

liberalni dijak proti katoliškemu tovarišu. Vse hočejo po-liberaliti, vse pohujšati. Mnogo dijakov so priagitirali na novo, da so si naročili brezverski dijaški list »Omladina«. Dijak v takem mestu kot je Celje že itak ni posebno po-božen, potem, ko here tako brezversko capo, pa izgubi sploh vero in začne tudi delovati in živeti, kakor uči »Omladina«. Vero izgubiti je pač lahko, a težko jo zopet dobiti! Koliko duš imajo na vesti brezvestni radikalni visokošolci! Najbolj so se vrgli na Celje. Nekateri »izvoljeni« gimnazijci občujejo z doktorji in svobodomiselnimi visokošolci ter prejemajo od njih svojo modrost in zagri-zenost. Nato se spravijo ti kolovodje na svoje še verne tovariše, jih napadajo in cilijo na vse mogoče načine v brezverstvo. Govorijo pa približno tako: »Kaj boš pri klerikalcih, kaj boš pri črnih, farški podrepnik, ali te ni sram, da farjem pete ližeš? Kdaj je še far kaj dobrega storil za ljudstvo? Vse skup je sam švindel; svoje tre-buhe si hočejo farji rediti, res tako nič ni, kar učijo. Kdo bo le verjel take stvari! K nam pojdi, pa zdaj živi, dokler si mlad!« Take in še hujše stvari govore nekateri brez-verski dijaki svojim tovarišem. In kako zasramujejo Boga in najsvetejši zakrament, če sploh popisati ne dá. Neka-teri starši zvedo tudi o teh »lepih« lastnostih svojih sinov-dijakov, pa kaj pomaga, saj ne verjamejo. »E, naš že ni tako hudoben, saj doma je čisto priden!« Kjer starši go-vore na ta način, res ni pomagati. Pa kako so liberalni dijaki predrzni! Starši baje morajo podpirati sina, dasi je tudi liberalen. — Večina celjskih gimnazijcev je po-kvarjena; tu ne bo pomagalo več mnogo. Toda starši naj gledajo zdaj posebno na tiste, ki so še dobri, da se ne iz-pridijo. Saj so že med prvo- in drugošolci brezverci in ne samo par. Kdo je temu kriv? V Celju večinoma »Svo-boda«, »Omladina« in »Svobodna Misel«. Ne, mi bi še nič ne rekli, da je dijak brezverec sam zase, da pa vodi v blato toliko in toliko tovarišev, to je pa preveč ne-sramno. Starši se boje za sina, in mnogo solz pretoči mati zani, on pa hodi po Celju z brezverskimi tovariši, poslušaja njihovo grdo klafanje, namesto, da bi kdaj šel v cerkev in molil. Kdor že v gimnaziji pohaja z brezverci, kaj bo šele potem z njim, ko dovrši gimnazijo! Večina slovenskih visokošolcev se je združila z nemškimi stu-denti, da skupaj sramotijo in napadajo katoliške dijake. Mnogo je bilo začetkom šolskega leta v Celju še dobrih dijakov, ki nimajo zdaj nobene vere več. Človek brez vere, pa že veste kaj je. On ni zadovoljen sam seboj, ker se mu zdi življenje neumnost. Zelo razdraženi so v Celju liberalni dijaki, ker jim bo odvezla »Mladost« mar-sikaterega dijaka, na katerega so prežali. Pošteno jih skrbi, ker se družijo katoliški dijaki s kmetskimi fanti. Da bi kmetski mladeniči vedeli, s kakimi priimki jih liberalni fantalini, na tihem seveda, obkladajo, mišlimo, da bi malokateremu »naprednemu« študentu« ostala cela rebra. 13. januarja t. l. so imeli kmetski mladeniči v Celju socialni kurz. Dva dijaka — dobro znani sta nam imeni — sta jih zjutraj, grede v šolo, srečala in dejala potem, prvi: »To je sam ksindl,« drugi jim je pa rekel: »To so sami smrkovci.« Mnogo zanimivega še vemo o celjskih »naprednih« dijakih. Boj proti taki družbi! Ka-dar pa pridejo visokošolci agitrat za »Narodno stranko«, vedite, da so oni krivi vsega brezverstva na gimnazi-jah, ki ga razširjajo s slabimi časniki. »Prišli bodo v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljeni volkovi!« In takšni hočejo biti ljudstvu voditelji! Za križ ali proti križu! V boj proti sovragom križa! Boj liberalnemu dija-štvu, kajti največji sovražnik ljudstva je poleg brezver-skega učitelja brezverski dijak!

Iz malega raste veliko . . .

Iz Tržiča.

Prvi izlet telovadnega odseka tržiškega se je vršil na binkoštni ponedeljek popoldne v prijazno vas Križe, kjer smo prisostvovali ustanovnemu shodu bratskega telovadnega društva. Točno ob eni uri je bil odhod iz Tržiča z naraščanjem 32 krepkih dečkov, za njimi pa so korakali telovadci v kroju. Lepa uniforma in javni nastop — to je zelo zbudilo naše sokole, ker so menda vedno

mislili, da le za šalo delamo. Sedaj pa, ko so nas videli uniformirane in v tolikem številu, si niso mogli na noben način pomagati. Nastavljeni so bili po vseh oglih, da, celo za nami in pred nami so hodili, da so če nas popolnoma nagledali, ker nas dosejaj gotovo še poznali niso. Svojo pravo barvo pa so šele na večer pokazali, ko so napadli križke brate, ki so prikoralaki z nami v trg in se potem vrnili, ko se je naredila tema; spremljani od nas do konca trga. S poleni in kamenjem so napadli vrli sokoli naše fante in s tem pokazali, kako izgleda orodje, s katerim razširjajo prosveto in liberalno oliko.

Shod v Križah je otvoril župnik iz Križev, za predsednika pa je bil izvoljen I. Ahačič. Brat Podlesnik je v daljšem govoru razložil pomen združevanja mladine, opisal šaljivo naše nasprotnike, socialne demokrate in liberalce, spodbujal, naj se mladeniči krepko oklenejo dela, kajti kjer so mladeniči na pravem potu, tam je gotova tudi prihodnost. Potem se oglašil deželni poslanec Zabret, ki govori o volivni reformi.

Govoril je tudi brat Rok Pogačar iz Trziča in izvajal nekako sledeče misli: Dragi bratje! Z veseljem smo tudi mi trziški telovadci prihiteli na vaše današnje zborovanje, tembolj pa, ker ste naši najbližji bratje in sočedje. Žal nam ni, da smo prišli. Razvnama se mi duša, ko se mi obrača pogled po novih čvrstih in kremenitih vrstah mladih in nadebudnih boriteljev za telovadno delo. In vsi ti lepi uspehi naših telovadnih odsekov v »Slov. kršč. soc. zvezi« so nam v poročtvo, da ima naša stvar lepo prihodnost. Pogum bodi naš pobratim, neustrašenost in vztrajnost naši sestri, ki naj nas bodrijo na začrtani poti. Naše še male čete bodo vzrastle v močno armado, armado, ki bo čuvala in branila verske in narodne svetinje slovenskega naroda. V to pomozi Bog! Živel pogum! Živela vztrajnost! Na zdar!

Nov odsek.

Iz Vipave.

Dne 8. junija je bil ustanovni shod tukajšnjega telovadnega odseka. Po nagovoru brata R. Premru je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Josip Kopal; podpredsednik: Vinko Ambrožič; tajnik: Silvester Ivan, namestnik: Šček Ivan; Curk Franc, blagajnik, namestnik: Zakšek Ivan; odbornika: Franc Jež, R. Premru. Vaditeljski zbor: Josip Kopal, Alojzij Kopal, Ladičlav Premru. Po izvolitvi je brat Rafael Premru pojasnil določila telovadnih odsekov. Nagovarjal je, da naj si vsak član prizadeva, da dobi telovadni odsek kar najlepši ugled. Nazadnje se je sklenilo, da bo takoj drugi dan seja. Brat Josip Kopal je otvoril sejo, ter povdarjal, da bo, kar je v njegovi moči, skušal storiti, da se čimpreje doseže popolno delovanje odseka. Odbor je dalje sklenil, da naprosi gospoda dekana, da dovoli prostor, katerega je kupila tukajšnja cerkev za zgradbo dekliske ljudske šole. Z zidanjem se bo šele pričelo v enem in pol letu. Prostor je jako pripraven. Šla sta drugi dan dva člana telovadnega odseka do g. dekana, kateri je z veseljem tudi to dovolil. Naprosilo se je tudi »Hranilnico in posojilnico« v Vipavi za podporo, da bi si mogel telovadni odsek nabaviti potrebnega orodja. V nedeljo, 14. t. m., bi bili morali imeti zopet javno sejo in sprejemati člane — a ob polu 11. uri nas pretrege žalostna vest, da je g. dekan umorjen od zločinške roke. — Seveda seje potem ni bilo. — Dosedaj je okrog 20 članov. — Imeli smo na prostem postavljene ročke in drog. Toda lahkomišljeni fantje so na soboto pred Binkošti to orodje pokradli. Izročili smo vso zadevo orožništvu. Upamo, da tatove kmalu dobimo. V nedeljo se zopet snidemo, da se pogovorimo glede telovadnih ur, oblek, znakov itd. — Dragi bratje telovadnega odseka! Bodite krepki, vztrajni in značajni! Udeležite se redno telovadnih ur, ne poslušajte grdih, lažljivih jezikov! Bratški Na zdar!

Celje. Celjski telovadni odsek priredi dne 28. junija izlet v Griže. Ob 9. uri dopoldne bo v prijazni cerkvi Lurd pri Grižah sveta maša in pridiga, potem pa v gostilniških prostorih župana Šulerja telovadba, petje in

popoldne po večernicah igri »Kmet in fotograf« ter »Krmar pri zvitem rogu«. Izleta se udeleži tudi trboveljski telovadni odsek in učenci orglarske šole v Celju.

Trbovlje. Lepo novo življenje se je začelo v našem odseku. Skupno s celjskim odsekom priredi izlet v Griže v savinski dolini. Izleta se člani udeležijo v uniformah.

„Sillon.“

Kaj je to »Sillon«? »Sillon« je francoska beseda, ki pomeni brazdo. Tako se imenuje francoska mladeniška organizacija, o kateri se zlasti zadnji čas toliko čuje, pa le malo zanesljivega in točnega. Aprila meseca letos so imeli člani »Sillona« v Parizu veliko zborovanje, ki je trajalo šest dni. Iz predavanj in govorov tega kongresa se šele da jasno posneti, kakšne cilje in namene zasleduje ta organizacija. Vemo, da ustrezemo tudi našim mladeničem in voditeljem, ako jih o tem poučimo. Na Francoskem vladajo svobodomislci, na las podobni našim. Izvedli so ločitev cerkve od države, šolo razkristjanili, pozakonili razporoko in črtali Božje ime iz vsega javnega življenja. Francoska mladeniška organizacija pa izkuša te razmere ozdraviti, zato je zanimivo, da vemo, kako to hoče izvesti.

»Sillon« se ne more več imenovati strogo mladeniška organizacija. Osnovali so jo sicer mladeniči, večinoma jo tudi vodijo, ji dajo življenja, toda tudi možje so člani sillonovi in sicer zelo delavni. Ali so tudi dekleta in žene lahko članice, ne vemo. Če niso, ni prav. Saj ravno na Francoskem katoliškim ženam primanjkuje pametne organizacije. »Sillon« ni politična organizacija in tudi nima programa z jasno določenimi zahtevami in težnjami. Dozdaj člani »Sillona« niso še nikoli posegli v volivni boj. Njih cilj pa je, v pravem času udariti in si priboriti tudi v parlamentu zastopnikov. »Sillon« tudi ni verska organizacija. Sillonisti so sicer dobri katoličani, toda v prvi vrsti stremijo za tem, da se uveljavijo prava demokratiška načela v francoski republiki. Za republiko so — dejal bi — načeloma, češ, da je najboljša državna oblika. V političnem in socialnem oziru — povdarjajo sillonisti vedno — so neodvisni od cerkve. To — pravijo — francoskim katoličanom najbolj škoduje, da niso pravi demokrati in republičani, temveč se bratijo s pristaši prejšnjega kraljestva. Ko je šlo zato, da se doseže splošni nedeljski počitek, so šli sillonisti skupno v boj s protestanti in socialnimi demokrati, da dosežejo ta cilj.

Uspehov ima »Sillon« že precej. Njega člani zelo nastopajo po javnih shodih. Na ta način in potom svojega časopisja, ki je močno razširjeno, so agitirali proti dvoboju v armadi in tudi dosegli, da je skoroda izginil. Sillonisti so grajali različne nedostatke v armadi in šolstvu, na kar se je vlada tudi ozirala. V zadnjem času so sillonisti stopili v tesni stik z vernimi protestanti, da se skupno bojujejo proti brezverstvu.

»Sillon« izdaja tednik »L'Even Democratique«, potem »Le Sillon«, ki izhaja dvakrat na mesec, »Correspondance militaire«, list za vojake, in mnogo poljudnih brošur. Disciplino imajo sillonisti res izborna in bi šli drug za drugega v ogenj. Lepo je to, da je dobra polovica sillonistov delavcev. Med 100 sillonisti n. pr. je povprečno 46 delavcev, 27 uradnikov, 12 visokošolcev, 9 duhovnikov, 3 gimnazijci, 3 delodajavci.

Da bodo sillonisti posegli v politično življenje, je gotova stvar. Zdej delujejo vzgojevalno med ljudstvom, da ga pripravijo. — Vsega na Sillonu ne moremo hvaliti, zlasti, kar se verskega programa tiče, so zelo nejasni. So pa drugače v rečnici dobri, vneti katoličani in pravi demokratje. To je treba pomeniti, da vodijo »Sillon« večinoma mladeniči, zlasti pa delavski. To je cilj, ki ga moramo tudi mi doseči, da bomo vstanu samostojno nastopiti. Ne sme biti tako, kot še marsikje, da gre taaliona delavna oseba stran, pa vse zaspil. Posne-manja vreden pa je predvsem duh pristrčne ljubezni, ki vlada med sillonisti. Ponosni so na svoje ime, vsak se za tovariša postavi in to jim je tudi kmalu pridobil velik ugled. Nasprotniki vsi hvalijo disciplino in požrtvovalnosti sillonistov. Tudi vztrajni so in ne odnehajo od svojega dela in svojih ciljev.

Mali Pilat.

Španski spisal P. Luis Coloma.

(Dalje.)

Prijatelja sta se obrnila proti trgu sv. Franciška ter se vsedla takoj na voz, da jih odpelje v Tabladas, znameniti kraj, kjer se biki, namenjeni za borbo, razstavijo. Gabriel bi bil rad najel zaprti voz, toda Garcia se je odločil za odprtega, takozvano viktorijo, in nekoliko okorna kočija je drdrala mimo stolne cerkve v Tabladas. Velika cerkvena vrata so bila odprta, v ozadju proti levi se je videla velika podoba križanega s škrlatnim plaščem, trnjevo krono, sramotnim žezlom v roki in s ponižno povešeno glavo . . .

Oglejmo si zdaj Garcia. Na španskih vseučiliščih imamo kakor povsod gosposke dijake, ponižne dijake in dijake-potepine. Potepinski dijak je rastlina, ki vzklije, raste in prospeva ravnokot v elegantni restavraciji, kakor v preprosti kavarni ali pa v navadni gostilni. K potepinskim dijakom je spadal tudi Blas Garcia. Bil je eden tistih učencev, ki nikoli ne plačajo gospodinji in s tem začno, da prodajo svoje knjige, končajo pa tako, da ne-sejo zastavit površnik. Se klatijo po ulicah, prodajajo zijala po trgih, pri kartah goljufajo, če gre, se imajo skratka za izkušene ljudi, v resnici pa niso nič drugega, kot ničvredni bratci. Garcia je bil iz istega kraja doma kakor Gabriel in je študiral v Sevilli osem semestrov, dasi sta mu od teh, kakor je sam pripovedoval okoli štela samo dva. Njegov oče je imel majhno trgovino s suknom v pritličju stare palače Gabrielovih starišev, in to je tudi vzrok, da sta se poznala. Doma Blas z Garcia ni občeval; toda oddaljenost od domovine omečuje srca in izravna nekoliko družabno razliko, in ko je srečal Gabriela na ulici Sierpes, ga je v resnici prisrčno objel, pripravljen postaviti se za spremljevalca in svetovavca neizkušnemu drugu. Imel je seveda tudi namen izprazniti nekoliko njegove žepne in se z njegovim znanstvom pobahati. Te vrste dijaki so sicer zelo demokratični, toda nikoli ne zamudijo prilike priti v dotiko z gospodskimi, da si s tem pridobijo nekoliko ugleda in vzvišenosti.

Zato je Garcia tudi najel odprti voz. Naslonjen nazaj na blazino je gledal okoli sebe tako ponosno, pa obenem smešno, kakor človek, ki ni na svojem mestu in bi to rad prikril. Skoro si bral na njegovem obrazu: »Ali me ne vidite skupaj z Gabrielom Fonseca, sinom posestnika majorata, nečakom treh grofov, stričnikom dveh vojvod, varovancem enega škofa?«

Gabriel pa se je naslonil v drugi kot voza in gledal na tla, misleč, ako on drugih ne gleda, drugi njega ne vidijo, kakor to dela noj: čudna podobnost med človekom in nojem, ki pa ni edina. Gabriel se je sramoval svojega spremljevalca in bil v hudih dvomih. »Kaj bo dejal Blas — kaj bodo dejali ljudje, če me z njim skupaj vidijo,« to ga je skrbelo.

Pa enemu na srečo, drugemu na nesrečo, se elegantni svet še ni izprehajal v ekvipažah ob bregovih reke; prijatelja sta se peljala tu okoli, kjer bi se eden izmed njiju rad pokazal, drugi pa skrival. Srečala sta le nekaj gizdalinov na konjih in par zdelanih vozov, na katerih so se peljali ljudje različne baže proti tablaškemu polju, da si ogledajo bike, ki so bili pripravljene za borbo drugi dan.

Ob luki, ki jo tvori reka Guadalkvivir, se začenjajo tabladaška polja, zelene trate, namočene od reke in napojene od vonja oranžnih dreves iz bližnjih vrtov. Bila so slovita vsled že omenjene navade. Tu so razstavljali bike, ki so bili za borbo namenjeni. Ostali so tukaj od večera pred borbo pa do solnčnega vzhoda, potem so jih pa peljali v gledališče, kjer so jih zaprli v hleve.

Semkaj so hoteli bikoborivci s svojimi pristaši, med katerimi se nahajajo poleg tovarišev tudi ljudje z naslovom grande iz Kastilije,* da živali preiščejo, se pome-

*) Visoko špansko plemstvo.

nijo o njihovih lastnostih in ugibljejo, katera bo zmaga. Tu so se shajali različni prodajalci, ničvredneži, klativitezi, živinski trgovci, elegantni goljufi, mali carinški uradniki iz Macarene, gizdalini iz Triana in sploh vsa tista družba, ki se zanima za igre in živali.

Ko sta Gabriel in Garcia dospela v Tabladas, so ekvipaže, jezdeci in pešci tvorili velik polukrog, katerega premer je bila reka. V sredi v spoštljivi oddaljenosti je stalo sedem krasnih bikov, šest za borbo pripravljenih, eden za rezervo. Okoli njih so bile napete vrvi, obdajali so jih priganjači, eni peš, drugi na konjih. Divje živali so se mirno pasle in niso slutile, da jim je tako hitro namenjeno poginiti. Semtertja je kak bik vzdignil strašno, z gosto grivo poraščeno glavo, nameril divje oče na kup radovednežev in jezno udaril z repom.

Slikoviti prizor je Gabriela navdušil. Stal je v vozu, se uprl z obema rokama na svojo lepo palico, opazoval z zadivljenimi pogledi zdaj bike, zdaj priganjače, se oziral po gledavcih in neprestano izpraševal prijatelja, ki je odgoarjal kakor mojster in s spretnosijo, ki mu je drugače pri proučevanju plemenite juridiške vede bila tuja. Razlagal mu je vse dozdej neznane izraze, pokazal mu je, ne da bi dolgo ugibal, tistega bika, ki je vsled svojega bojevitega obnašanja pri poznavcih vzbujal največ upanja, da pri borbi zmaga in prorokoval, kateri bodo omagali. Potem mu je pokazal več slovityh bikoborivcev, ki so bili navzoči in s katerimi je baje bil znan iz gostiln in kavarn.

Kar naenkrat Garcia skoči z voza in zakliče:

»Hudiča! Glej ga no — Desperdicios je tukaj! Jaz grem ponj in potem se peljemo skupaj nazaj v Seville . . .«

Gabriel je hotel Garcia pridržati; toda ta mu je odgovoril:

»Prokleta, ne bodi tak! Za vraga! To je vendar Desperdicios, slavni banderillo!*) Boš že videl, kadar pride k nam!«

Izprva je ime Desperdicijevo vzbudilo v Gabrielu nek gnjus, toda se je precej polegel, ko je čul, da je Desperdicios eden izmed tistih junakov, ki med vihnim ploskanjem množice, odeti v svilena in z zlatom vezena oblačila, ponosno nastopajo v gledališčih. Ko je pomislil, da bo zdaj junaka videl od blizu, mu stiskal roko in z njim govoril, je njegovo srce močnejše bilo. O čudovita moč bikoborilskega klobuka,** ki imaš tako velik vpliv na špansko srce! . . .

Toda nekaj se je zdaj v Gabrielovem srcu zganilo, nekaj je v njem vzbudilo ponos katoliškega španskega plemenitaša. Spomnil se je na mater, slišal je v duhu cerkvene orglje peti in videl je, kako se dviga kadilo — vse to ga je tako mogočno prevzelo, da se je hotel hitro vrniti v Seville . . . Toda, kaj bo porekel Blas, če se na ta način od njeza poslovijo?

(Dalje.)

*) Bikoborivcev je več vrst. Banderillo je tisti, ki na bika meče puščice, ki imajo na koncu pritrjeno zastavico (bandera) ali po so ovite s prejo, namazano s smolo in prižgano tako, da biku prizadeva grozne bolečine in ga še bolj razliuti. Pravi bikoborivec se pa imenuje espada (meč), ker nosi lep, tenak meč iz toledskega jekla, katerega zasadi biku v vrat. — Iz tega je razvidno, da Desperdicios ni pripadal pravim bikoborivcem. V obče Španci bikoborivca skoroda obožujejo, — zdaj je ta strast nekoliko ponehala. Borbe z biki se vrše v posebnih gledališčih (plaza de toros). Navadno nastopi šest do osem bikov. Razun banderilov nastopajo tudi takozvani pikadores (pica = sulica), ki bike dražijo s tem, da jih od strani s sulicami drejajo. Pikadores so na konjih. Drugi, takozvani »capadores«, dražijo bike z rdečimi zastavami in plašči. Espada mora bika prebosti in ubiti z enim samim zabodljajem. Igra je seveda zelo nevarna in grda. Biki prebodejo navadno vse konje, stare mrhe in tudi ranijo ali ubijejo nerodne priganjače. »Espade« so bogato napravljeni in okinčani. Splošno ime za bikoborilce je »torero«.

**) Bikoborilci imajo čisto posebno nošo.